ANUL IV. — Nr. 968 | EDIȚIA A DOUA | MARȚI, 8 OCTOMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un număr în Străinĕtate 15 banĭ
MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc: NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inscrțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.
UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

INTRUNIREA DE IERI

Ierĭ s'a ținut în sala Dacia întrunirea de protestare în afacerea Cojocaru, întrunire convocată de ziarele *Românul*, *Lupta*, *Adevĕrul* și de *Clubul muncitorilor*.

Sala Dacia, atât de încăpătoare și de spațioasă, era prea mică pentru a adăposti imensul numĕr de cetățenĭ, carĭ veniseră pentru a'șĭ manifesta indignarea în contra osîndireĭ neumane și antilegale a nenorocituluĭ soldat Cojocaru. Această nenumĕrată mulțime de cetățenĭ aĭ capitaleĭ maĭ venise apoĭ, pentru a da o desminţire pălmuitoare prezicerilor de fiasco și pentru a înfiera glumele impertinente ale acelora carĭ, avênd o inimă tocită și un creer secat, cred că poporul român nu știe încă să simtă nedreptatea și să se ridice contra eĭ.

In toată această masă compactă de oamenĭ de inimă, dar fără zaardă, era o înțelegere deplină și un gând o însuflețea: să asculte pe oamenii pe carĭ îĭ citește zilnic și să urmeze sfatul lor pentru a pune capăt osîndeĭ sĕlbatice, la care a fost condamnat un tînĕr nenorocit.

De aceea a și domnit liniștea cea maĭ perfectă în sală, liniște turburată numaĭ de salvele sgomotoase de aplauze, cu care auditorul își exprima aprobarea pentru vorbele oratorilor.

Poporul capitaleĭ, convocat de niște oamenĭ, pe carĭ nu'l cunoaște —în cea maĭ mare parte—de cât după cele scrise de dînșiĭ a respuns la această convocare într'un mod strălucit. El a dovedit cu aceasta politicianilor de școală veche, — carĭ nicĭ odată n'aŭ atâta lume venită de bună voie la întrunirile lor, — că atuncĭ când e vorba de a respunde la o chemare a inimeĭ saŭ a bunuluĭ simț, el se ridică mic cu mare și vine flămînd de adevĕrurĭ și setos de dreptate și de simțire sinceră.

Eĭ bine, toate aceste, poporul capitaleĭ le-a găsit cu prisos la întrunirea de ierĭ și ovațiile ce el a făcut oratorilor și protestarea luĭ demnă printr'o procesiune pacînică pe strade, aŭ dovedit'o cu prisos.

Și acum, să revenim la întrunire și la discursurile rostite:

La ora I jumătate

Cu mult înainte sala Dacia, care numaĭ în partere are vr'o mie de locurĭ, era înțesată de lume, care nu maĭ găsea loc. Până și pe ferestrele ce daŭ pe acoperiș oameniĭ se grămădiseră; iar înăuntru era ocupat totul, absolut totul.

De oare ce întrunirea fusese convocată la această oră, ea se deschise deși nu veniseră încă uniĭ din oratoriĭ înscrișĭ.

Când Directorul nostru apăru la tribună, un tunet de aplauze și aclamărĭ îl salută; iar din gură în gură trecea șoapta: „Acesta-ĭ Beldimanŭ de la *Adevĕrul*“.

Aplauzele ținură câte-va minute.

Scrisoarea D-luĭ Panu

După ce se restabili tăcerea, D-l Alex. V. Beldimanŭ anunță cu regret întruniriĭ, că D. Gh. Panu, directorul ziaruluĭ *Lupta*, nu poate veni să ia parte, fiind ținut în pat de o boală subită, și citi următoarea scrisoare a D-luĭ Panu:

Stimabile D-le Beldimanŭ.

O indispoziție declarată aseară și care din nefericire persistă și astăzĭ, mĕ silește cu toată părerea mea de rĕŭ de a nu putea veni la întrunirea de protestare în contra hotărâreĭ nenorocituluĭ Cojocaru.

Te rog mult fiĭ bun a te face interpretul meŭ și a comunica adunăreĭ că sunt cu sufletul cu ea și că aprob de maĭ înainte, orĭ ce deciziune vețĭ lua.

Primește, D-le Beldimanŭ, asigurarea distinseĭ mele consinerațiunĭ.

G. Panu

Discur. D-luĭ Alex. V. Beldimanŭ

D. *Al. V. Beldimanŭ* rosti apoĭ următorul discurs, subliniat și întrerupt de aplauzele entusiaste ale auditoruluĭ.

Cetățenĭ!

Scopul acesteĭ întrunirĭ este de a protesta contra osândireĭ soldatuluĭ Cojocaru.

Nimine din noĭ nu va susține că Cojocaru nu este culpabil, dar, față cu sentința care l'a trimes pe viață la munca silnică, o întrebare se impune: — *Condamnațiunea este ea oare în raport cu greșala comisă de acest nenorocit?*

Nu! de o mie de orĭ nu!

Cojocaru lovește pe un ofițer, în afară de serviciŭ. El este trimis înaintea consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Galațĭ, care îl condamnă la muncă publică pe șase anĭ.

Procurorul militar, găsind pedeapsa prea ușoară, face recurs la consiliul de revizie.

Auzițĭ! Cetățenĭ! Șase anĭ de muncă publică este o pedeapsă ușoară.

Mĕ apucă fiorĭ numaĭ pronunțând aceste cincĭ cuvinte: *Șase anĭ de muncă publică.*

Vĕ va arăta D. Const. Mille contrastul ce există între sentințele pronunțate de consiliile de rĕzboiŭ contra ofițerilor și acele pronunțate contra soldaților.

Pentru ceĭ d'întâĭ o frățească indulgență.

Pentru ceĭ din urmă cruzimea cea maĭ revoltătoare.

Consiliul de revizie casează sentința consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Galațĭ, și trimete pe Cojocaru înaintea consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Bucureștĭ care osândește pe acest nenorocit la munca silnică pe restul zilelor ce maĭ are de trăit, și el este abia de 25 anĭ.

Contra acesteĭ sentințe barbare, care amintește tristele timpurĭ medievale, trebue să protestăm cu bărbăție.

Această sentință a consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Bucureștĭ, confirmată de consiliul de revizie, este monstruoasă, este nedreaptă. Ea este și ilegală precum vĕ va dovedi-o amicul meŭ Const. Filitis, cu codul penal militar în mână.

Așĭ întreba pe ofițeriĭ carĭ aŭ compus acest consiliŭ de rĕzboiŭ: — *Ce condamnațiune ațĭ fi pronunțat dacă nenorocitul Cojocaru ar fi ucis pe ofițer? dacă el ar fi lovit pe un general, saŭ chiar pe Rege?* — căcĭ condamnațiunea la moarte nu există în timp de pace.

Față cu această osândire am dreptul — ce zic? — avem cu toțĭ dreptul și datoria de a striga: — **Nenorocitul Cojocaru nu a avut înaintea luĭ judecătorĭ, ci niște vulgarĭ rĕzbunătorĭ.**

Pentru a da mișcăreĭ noastre o soluțiune practică, s'aŭ ivit două curente.

Uniĭ din noĭ vor să învite pe ministrul justițieĭ ca să trimeată această sentință înaintea Curțeĭ de casație care, nu mĕ îndoiesc, o va casa.

Alțiĭ doresc a se adresa clemențeĭ regale, cerênd grațiarea luĭ Cojocaru.

Noĭ de la *Adevĕrul* nu putem a ne asocia la această din urmă idee, căcĭ nu am avut, nu avem și nu vom avea nicĭ-odată nimica comun cu Strĕinul care stă pe tronul Țăreĭ.

Nu i-am cerut, nu-ĭ cerem și nu-ĭ vom cere nicĭ o dată nimica.

Prin urmare, suntem de părere a ne adresa ministruluĭ justițieĭ cerênd ca să facă uz de dreptul ce-ĭ dă legea, și să trimeată dosarul acestuĭ proces înaintea Curțeĭ de casație spre revizuire.

Eŭ unul îmĭ permit a vĕ zice:

Nu cerețĭ grațiarea Regeluĭ, căcĭ aicĭ nu e vorbă de milă, ci de un drept.

Nenorocitul Cojocaru a fost jertfa justițieĭ militare ne aplicate. Curtea de casație, această instanță superioară, care este chemată a judeca chiar pe ministriĭ și a controla respectarea și aplicarea legilor, trebue să îndrepteze omorul juridic comis de tribunalele militare.

Cojocaru nu a fost apărat; nu s'a făcut lumina asupra mobiluluĭ care l'a împins la comiterea faptuluĭ. El a fost o unealtă inconscientă și a fost pedepsit ca cel maĭ vajnic asasin, fără a fi comis un omor.

Cetățenĭ! aicĭ nu e vorba numaĭ de Cojocaru; pe lângă umanitate, pe lângă simțimêntul de milă, este pentru noĭ toțĭ o chestiune mare de dreptate.

Nu uitațĭ că fiĭ noștri, frațiĭ noștri sunt în armată. Nu trebue ca eĭ să fie expușĭ la asemenea procedărĭ arbitrare din partea justițieĭ militare!

Trebue să se știe că există o autoritate superioară și tutelară care îĭ apără contra spirituluĭ de corp al corpuluĭ ofițeresc.

Armata trebue să fie a națiuneĭ; iar nu Națiunea a armateĭ.

Cetățenĭ! vețĭ asculta și pe oratoriĭ carĭ mĕ vor urma, și vĕ vețĭ rosti asupra moțiuneĭ ce vi se va propune.

Aplausele carĭ subliniaŭ fie care frasă a discursuluĭ D-luĭ Beldimanŭ, se deslănțuiră la urmă într'un torent de aclamărĭ, care ținu câte-va minute.

Discursul D-luĭ C. A. Filitis

După ce se restabili liniștea, amicul nostru D. C. A. Filitis apăru la tribună și fu salutat cu ovațiunĭ.

D-sa rosti următorul discurs substanțial:

Domnilor!

După cele zise de D. Beldimanŭ, nu am să vĕ maĭ spun de cât puține cuvinte.

Din cele spuse de D-sa, ațĭ vĕzut că întrunirea aceasta nu este politică, ci umanitară.

Da! umanitară este această întrunirre de protestare, căcĭ într'o țară civilizată, liberală și democratică, cum este țara noastră, o osândire atât de crudă ca aceea a soldatuluĭ Cojocaru, trebue anulată, de oare-ce ea nu numaĭ că pălmuește până la sânge *dreptatea*, dar calcă și legea într'un mod sfruntat.

Azĭ când soldatul care a lovit pe un ofițer, de și afară din serviciŭ, este pedepsit la munca silnică pe viață, câțĭ-va cred că îndreptarea acesteĭ asprimĭ nu se maĭ poate aștepta de cât saŭ de la grația Regeluĭ saŭ de la moartea condamnatuluĭ.

Noĭ nu putem admite că un om trimis la o pedeapsă identică cu pedeapsa la moarte, căcĭ munca silnică pe viață, care pentru Cojocaru e și maĭ grea de oare-ce abia e în vêrstă de 25 de anĭ, e tot una cu pedeapsa cu moarte, nu putem admite că singurul mijloc de a o ridica este mila regală, și ne am zis că într'o țară guvernată de legĭ, trebue să existe o *cale legală* pentru anularea uneĭ hotărârĭ nu numaĭ nedrepte dar încă o dată cu călcarea legeĭ și fără ca să maĭ fie nevoie a aștepta clemența regală saŭ îndurarea morțeĭ. Am găsit dar articolul 443 din procedura coduluĭ penal ordinar care prevede revizuirea condamnațiunilor pronunțate prin călcarea legeĭ.

Se vedem acum, Domnilor, cum stă această afacere:

Intr'o zi ofițerul Zadic, fără sabie la el, ascunzêndu-se de ochiĭ lumeĭ, intră, după aprinsul luminărilor, în casa unde Cojocaru era ordonanță, cu scopul de a desonora acea casă. Soldatul l'a lovit ca să 'l împedice de a'șĭ îndeplini scopul. Atuncĭ acest soldat a fost dat în judecată și consiliul de rĕsboiŭ din Galațĭ l'a osândit, conform art. 216 aliniatul 2 din codul penal militar, la maximum pedepseĭ prevĕzută de acel articol, adică la 6 anĭ de muncă publică. Notațĭ că și această pedeapsă este aspră și neegală căcĭ, pe câtă vreme ceĭ cu grad, galonațiĭ, carĭ în afară de serviciŭ lovesc pe superiorĭ, sunt pedepsițĭ numaĭ cu *închisoarea* de la 1 la 2 anĭ, soldațiĭ, adică mojiciĭ, vinovațĭ de acelaș fapt, se pedepsesc cu *munca publică* de la 3 la 6 anĭ.

Procurorul militar însă, nemulțumit cu această pedeapsă destul de aspră, și sub pretext că spiritul de disciplină nu este rĕzbunat, a făcut prin chițibușurĭ legale pe consiliul de revizie să trimită afacerea în judecata consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Bucureștĭ, adică din *centrul* disciplineĭ militare din țară, și acesta l'a condamnat pe Cojocaru la muncă silnică pe viață, pentru un fapt pe care legea 'l pedepsește cu cel mult 6 anĭ de muncă publică. Cojocaru face recurs la consiliul de revișie, dar acesta, pentru că soldatul nu a avut apĕrător, îĭ respinge recursul și 'l lasă sub sdrobitoarea pedeapsă dată de consiliul din Bucureștĭ.

Dacă nu ne este permis a infiera hotărîrea consiliuluĭ din Galațĭ care în conștiința luĭ, dar respectând legea, a găsit că Cojocaru merită maximum de 6 anĭ prescris de lege, nu este tot așa cu hotărîrea consiliuluĭ din Bucureștĭ, cacĭ acest din urmă nu 'și-a călcat numaĭ pe conștiință, dar a călcat în picioare legea.

Prin urmare, când un cetățean este condamnat pe nedrept saŭ la maĭ mult de cât prevede legea, și maĭ cu seamă daca opinia publică se ridică contra condamnăreĭ, atuncĭ nu se cere mila regală, căcĭ poporul nu are nicĭ o dată nevoie să ceară milă, ci trebue să se impue celor însărcinațĭ cu aplicarea legeĭ, respectul eĭ. Da, noĭ cerem revizuirea procesuluĭ Cojocaru, adică aplicarea legeĭ, de și boernașiĭ de la un ziar guvernamental ne acusă că provocăm anarchia. Anarchia este atuncĭ când ceĭ însărcinațĭ cu aplicarea legilor, eĭ ceĭ d'întâĭ le nesocotesc.

Ast-fel fiind, sprijinițĭ pe concursul D-v., cerem de la ministrul de justiție ca conform art. 443 din procedura penală ordinară, care se aplică și la judecățile militare, să ordone revizuirea procesuluĭ luĭ Cojocaru. Cerem aceasta de la acelaș ministru de justiție, care tot pe baza articoluluĭ de maĭ sus, tot într'un proces militar, care privea pe o rudă a sa de aproape, pe colonelul Polizu, a făcut că procesul acela să se plimbe 4 anĭ pe la consiliele de rĕsboiŭ din țară.

Să somăm, domnilor, pe ministrul de justiție să facă și pentru Cojocaru, care este o victimă, ceea ce a făcut pentru ruda sa.

Discursul D-luĭ Vintilă Rosetti

Directorul ziaruluĭ *Românul* fu întâmpinat la tribună de ovațiunile auditoruluĭ.

D. **Vintilă Rosetti** observă că a avut ocasiunea să'șĭ spue vederile sale în *Românul*, în privința afacereĭ Cojocaru și că prin urmare cetățeniĭ știŭ ce gândește D-sa. Va ceda decĭ cuvîntul celor-l'alțĭ oratorĭ carĭ vor aduce noĭ luminĭ în această afacere.

Ține însă să declare că nu se ridică contra armateĭ noastre deși se asociază, din toată inima, cu aceia carĭ pun simțimintele de dreptate și de umanitate maĭ presus de convențiunile sociale.

Nu admite ca tribunalele militare să fie pentru uniĭ mumă și pentru alțiĭ ciumă.

Nu crede că un om poate să fie trimis la ocnă pe viață, fără a fi fost apărat, și de aceia se unește cu aceia cari cer revizuirea procesuluĭ Cojocaru, lucru ce i se pare drept și legal.

Nu înțeleg, zice D-sa, că un ofițer care omoară un soldat, poate fi nevinovat, pe când [illegible] criminal se consideră un soldat care 'șĭ apără cinstea caseĭ, de aceia se unește cu aceia carĭ protestează contra uneĭ [illegible] revoltătoare.

Sfârșind, D. [illegible] îndeamnă pe cetățeniĭ [illegible]țĭ să voteze prin aclamațiune moțiunea de protestare.

Discursul D-luĭ C. Bacalbașa

Primul redactor al ziaruluĭ *Lupta* fu primit în aplausele mulțimeĭ.

D. C. C. Bacalbașa rosti cam următorul discurs des întrerupt de aplause:

Un ziar conservator din Bucureștĭ, pentru a arăta sentimentele de care e însuflețită clasa din care face el parte a numit întrunirea noastră de azĭ o reprezentație inutilă și chiar caraghioasă; prezența unuĭ numĕr atât de mare de cetățenĭ este dovada cea maĭ bună, că prezicerea ziaruluĭ conservator a fost și inutilă și caraghioasă.

Timpul, care e susținut de 20 de acționarĭ boerĭ, carĭ plătesc câte 400 de leĭ pe lună și carĭ sunt bine cunoscuțĭ, judecă sentimentele după pungă.

Poate să fie adevĕrat că noĭ n'am putut aduna de cât 57 de leĭ, pentru că noĭ nu ne-am adresat celor cu punga plină și cu obrazul subțiat; ci celor cu inima caldă și simțitoare, dar cu punga goală.

Oratorul biciuiește apoĭ în mod spiritual pe ceĭ din *elita* (?) socială al căror organ e *Timpul* și arată cât de secĭ sunt la creer și cât de tocițĭ la inimă.

Venind la afacerea Cojocaru, D. C. Bacalbașa spune că militarismul e alcătuit azĭ dintr'un șir de afacerĭ de acest fel și arată că datoria democrațieĭ este de a nu dezarma, până când militarismul nu va fi redus la neputință; până când, cum a spus D. Beldimanŭ, armata va ajunge a națiuneĭ și pentru națiune.

Azĭ militarismul este un dușman interior maĭ primejdios de cât dușmaniĭ din afară; el este Plevna internă.

Arată apoĭ cum înțeleg protecțiunea familieĭ și a religieĭ militariĭ, dupa afacerea Cojocaru și după afacerea ofițeruluĭ Georgescu de la Piteștĭ, care a atentat la onoarea unuĭ preot și azĭ se plimbă liber pe stradele Capitaleĭ.

Tot militarizmuluĭ se datoresc faimoasele fortificațiĭ, unde se comit hoțiĭ infame. Oratorul citează pe deputatul Argentoianu, fratele coloneluluĭ Argentoianu care e directorul fortificațiilor, este furnisorul tuturor materialelor necesare lucrărilor și comite hoțiĭ, carĭ vor fi date la lumină în numĕrul de azĭ al *Lupteĭ*.

După ce maĭ amintește un fapt, de acum doĭ anĭ, când generalul Berendeĭ, a refuzat să permită a se controla niște registre, încheie îndemnând pe cetățenĭ să nu dezarmeze până nu se va pune capăt tuturor afacerilor necurate din armată.

Discursul D-luĭ C. Mille

Delegatul *Clubuluĭ Muncitorilor*, simpaticul D. C. Mille fu primit cu aclamărĭ călduroase și rosti următoarea cuvîntare foarte des aplaudată:

Cauza luĭ Cojocaru, zice d-sa, este o cauză câștigată căcĭ poporul a luat-o în mâinile sale. Intrunirea aceasta impozantă dovedește încă că nu numaĭ cauza luĭ Cojocaru este câștigată, dar chiar și cauza democratică, căcĭ față de partidele vechĭ, liberalĭ, conservatorĭ, junimiștĭ, (toțĭ reacționarĭ) se ridică elementele democratice, care vor pune lupta politică pe terenul ideilor. E de sperat, ca și în alte cestiunĭ, ca cestiunea sufragiuluĭ universal, democrațiĭ de la *Lupta* și *Românul*, *republicaniĭ* de la *Adevĕrul* și socialiștiĭ de la *Clubul Muncitorilor*, vor merge împreună.

Revenind la cestiunea luĭ Cojocaru, arată ce fel de anacronizm este în o țară, ca a noastră liberală și democratică, așezămîntul militarizmuluĭ, care se întemeiază pe bătae și disprețul legilor și al umanitățeĭ. Armata astă-zĭ face un fel de stat în stat; corpul ofițeresc se crede într'o țară cucerită; a te atinge de dînsul este acelaș lucru cum era în Evul Mediŭ a te atinge de religiune.

Arată exemplele de dreptatea militară și cum cumpăna justițieĭ militare este de falșificată și nedreaptă. Citează cazul căpitanuluĭ (astă-zĭ maior) Mănescu, de la flotilă, care a ucis un copil de trupă și a fost condamnat la câte-va lunĭ de pușcărie, cazul soldatuluĭ Poenaru, care, într'un acces de nebunie, a încercat să dea cu piatra în maiorul sĕŭ și care a fost osîndit la *muncă silnică pe viață*; cazul ofițerilor ce aŭ bătut pe studentul Cudalbu; cazul bătăeĭ luĭ C. Bacalbașa, cazul ofițeruluĭ care a pus pe soldațĭ să atenteze la onoarea unuĭ preot în Piteștĭ, în sfîrșit cazul nenorocituluĭ Cojocaru.

Arată monstruozitatea acesteĭ pedepse care ar fi fost aceiașĭ (nefiind alta maĭ mare) dacă Cojocaru ucidea pe locotenent.

Leacul definitiv nu stă de cât în democratizarea armateĭ, în înarmarea poporuluĭ și desființarea armateĭ permanente. Când armata va fi a poporuluĭ, alcătuită din popor și pentru popor, cazurile nenorocite ce se petrec zilnic în armată vor trebui să dispară.

Discursul D-luĭ V. G. Morțun

Abia sfîrși D. Mille discursul în mijlocul aplauselor și toată sala se ridică în picioare, chemând cu stăruință pe inimosul și simpaticul deputat socialist de la Roman.

Când D. V. G. Morțun se arătă la tribună, ovațiile numeroșilor auditorĭ deveniră frenetice.

D-sa trebui să aștepte câte-va minute, până să poată vorbi, atât entusiasm era în sală, atâta emoțiune îl stăpânea.

D. **V. G. Morțun** începu cuvîntarea sa călduroasă cu aceste cuvinte:

Nu e nevoie să fie cine-va republican, radical, socialist saŭ democrat în sensul cel maĭ restrîns al cuvîntuluĭ, pentru a protesta în contra osîndireĭ soldatuluĭ Cojocaru; ci trebue să aibă puțin bun simț și puțină inimă.

Când am auzit, că în capitala țăreĭ, tovarășiĭ meĭ de luptă și de ideĭ aŭ întreprins o mișcare în această privință; când am vĕzut că tot ce este democrat în această țară, șĭ-a dat mâna pentru a protesta în numele umanitățeĭ și al dreptățeĭ, în contra uneĭ osîndirĭ revoltătoare, am crezut că nu trebue să lipsesc și că trebue să viŭ pentru a uni glasul meŭ cu al cetățenilor capitaleĭ.

Și am venit în capitală, pentru ca să cer democraților bătrînĭ, carĭ aŭ dat mâna cu democrațiĭ tinerĭ, ca să nu'șĭ retragă mâna îndată după această mișcare.

Democrațiĭ din România trebue să meargă mână în mână, din oraș în oraș și — la nevoe — din sat în sat, pentru a cere liberarea luĭ Cojocaru și pentru a deștepta poporul și a'l chema la luptă pentru cucerirea drepturilor ce i se cuvin.

Trecênd la militarizm și la spiritul de corp dintre ofițerĭ, spune că am ajuns azĭ ca să ne fie frică a ieși pe stradă saŭ a ne duce în localurile publice, de frica ofițerilor.

Amintește cazul cu pălmuirea D-neĭ Dr. Thör pe calea Victorieĭ, în fața palatuluĭ Regeluĭ, marele (?) căpitan al ofițerilor bătaușĭ și al hoților de la fortificațiĭ (Aplause furtunoase).

Oratorul nu se miră de atitudinea celor de la *Timpul*, față cu o chestiune de moralitate ca aceea a osîndireĭ luĭ Cojocaru, care a apărat cinstea caseĭ sale, când eĭ sunt descendențiĭ boerilor, dintre carĭ uniĭ—pentru o slujbă, pentru o decorație—îșĭ duceaŭ femeea saŭ copila la consulul rusesc și așteptaŭ la ușă rezultatul mișelieĭ lor. (Aplauze zgomotoase).

Ceĭ de la *Timpul* sunt pentru epoca în care trăim, ca nobiliĭ spartiațĭ din anticitate, carĭ, de tinerĭ, îșĭ exercitaŭ cruzimea asupra iloților (clasa robită din Sparta) și rĕsplăteaŭ cu mare cinste pe acela care se distingea prin maĭ multă cruzime.

Azĭ, cine 'șĭ maĭ poate închipui că selbătăciĭ ca acestea aŭ existat în omenire. Judecătorul cel maĭ crud, care osândește fără milă și fără recurs pe barbariĭ din toate vremurile, va judeca și pe stăpânitoriĭ de azĭ, carĭ se poartă cu țeraniĭ—iloțiĭ moderni—ca și predecesoriĭ lor din anticitate.

Acest judecător este viitorul și el e cu noĭ împotriva celor de la *Timpul*.

D. V. G. Morțun încheie adresându-se ast-fel promotorilor întruniređ:

Democrațiĭ, carĭ aŭ început această mișcare, trebue să nu se oprească aicĭ. Eĭ trebue să cutrere țara și să adune lacrimile impilaților, gemetele nenorociților și protestările oamenilor de inimă, pentru a înălța pe ele edificiul dreptățeĭ viitoare.

Nu putem da aicĭ de cât un resumat palid și o ideie searbădă despre conținutul străluciluluĭ discurs al deputatuluĭ de Roman și despre entusiasmul ce el a provocat în sală.

Discursul D-luĭ A. C. Bacalbașa

Tînĕrul și inimosul socialist încheiă seria discursurilor, rezumând ceea ce s'a vorbit până atuncĭ și îndemnând, la rîndul sĕŭ, pe cetățenĭ, ca, avênd în vedere țelul măreț, leacul definitiv al boaleĭ sociale care se numește militarizmul, să nu dezarmeze până când nu se va obține liberarea luĭ Cojocaru.

D-sa arată că nimenĭ nu vrea mila Regeluĭ, pe care democrațiĭ nu'l recunosc; dar toțĭ vor dreptatea, care e cu Cojocaru.

Moțiunea

D. **Beldimanŭ** rugă pe cetățenĭ să se rostească asupra moțiuneĭ, pe care le o citi.

Adunarea aclamă cu entusiasm următoarea

MOȚIUNE

Cetățeniĭ Capitaleĭ întruniți în sala Dacia, în ziua de 6 Octombrie, față cu condamnarea nedreaptă, nelegală și revoltătoare a soldatuluĭ Cojocaru:

Protestează energic contra acesteĭ osândirĭ, și declară că va lupta fără preget pentru repararea nedreptățeĭ sĕvêrșite.

Adunarea însărcină apoĭ pe deputatul V. G. Morțun ca să adreseze guvernuluĭ o interpelare în afacerea Cojocaru, îndată după deschiderea Camereĭ, dacă până atuncĭ dreptate nu se va face.

In același timp aclamă decíziunea D-luĭ Alex. V. Beldimanŭ, care declară că va cere azĭ audiență ministruluĭ de justițieĭ pentru a'l învita să trimeată dosarul luĭ Cojocaru la curtea de casație spre revizuire.

Ieșirea. Manifestația

Mulțimea ieși în cea maĭ mare liniște și ajunsă în stradă (strada Carol de la Dacia până în calea Victorieĭ era întesată de lume) porni în liniște pe Calea Victorieĭ, până la strada Amzeĭ.

Acolo membriĭ clubuluĭ muncitorilor se despărțiră și intrară în localul clubuluĭ lor.

Pe drum, câțĭ-va derbedeĭ — de sigur pușĭ de ceĭ interesațĭ ca mișcarea să degenereze în scandal — încercară să provoace manifestațiĭ ostile ofițerilor carĭ treceaŭ pe stradă.

Eĭ aŭ fost însă acoperițĭ de mulțime, care striga: *Liberarea luĭ Cojocaru*.

Reporter

Cronică musicală

N'am vorbit încă cu de-amănuntul în privința opereĭ, căcĭ așteptam să vĕd trupa întreagă. Reprezentațiunea *Giocondeĭ* nu mĕ mulțămise; nu doar că sunt exigent; nu ne este permis a fi severĭ și a cere ceea ce se cere pe scene subvenționate. Tot ce putem aștepta din partea *impresariuluĭ* este o operă satisfăcătoare. Eĭ bine! Nu mĕ sfiesc de a zice că D. Serghiadi ne a dat maĭ mult de cât eram în drept să 'ĭ cerem.

Inainte de toate să ezaminăm cestiunea, dacă bine a făcut direcțiunea teatruluĭ național părăsind pentru moment opereta și încercările de operă cu cântărețĭ românĭ și dând opera în întreprindere. Eŭ cred că era datoare să o facă. Opereta nu era demnă de primul teatru al Țĕreĭ. Ea să putea scuza ca o încercare, ca un mijloc de a da tinerilor noastre cântărețe prilejul de a se arăta, de a face primul pas pe scenă; ea era menită a fi o scară pentru a se urca la muzica serioasă. S'a dovedit însă că n'avem încă mijloacele necesare pentru a stabili opera română. După încercările laudabile și repetate în maĭ multe stagiunĭ, era datoria guvernuluĭ de a cere corpurilor legiuitoare o subvențiune specială pentru partea muzicală a repertoruluĭ teatruluĭ național. Cu 100 000 fr. (nu maĭ puțin) din carĭ 50,000 i-ar fi plătit Statul, iar alțĭ 50,000 caseta regală (lucru ce să face din partea tutulor Suveranilor, afară de economul Carol I) s'ar fi putut angaja cântărețĭ românĭ ca D-șoara Theodorini, D-na Zosima-Leria, Popovicĭ, Gavrilescu s'ar fi putut organiza un orchestru și chorurĭ fixe și am fi avut o operă cântată de românĭ și românește.

Conservatorul nostru atât de criticat— și une orĭ cu nedrept — ar fi dat concursul sĕŭ și, încetul cu încetul, ar fi eșit artiștĭ carĭ n'ar fi avut nevoie să se expatrieze pentru a urma cariera lor. Nicĭ guvernele, nicĭ Camerile n'aŭ înțeles datoria ce li se impunea, precum n'aŭ înțeles'o în nicĭ o ramură a desvoltăreĭ noastre intelectuale și artistice. Nu s'a făcut nimic și ast-fel România, o țară atât de bogată în talente, a rĕmas cu totul îndĕrĕt, în tot ce privește propășirea artelor.

In fața uneĭ asemenea indiferențe, ce putea să facă direcțiunea? A urma cu încercările de operă, ar fi fost a indispune publicul care nu putea răbda mult timp să plătească, pentru a asista la încercărĭ *diletantice*, carĭ se asemănaŭ maĭ mult cu examene de școlarĭ, de cât cu reprezentațiunĭ artistice; mărginindu-se la operetă, direcțiunea ar fi pierdut din vedere scopul pe care îl urmărea. Nu remânea de cât de a reveni la sistemul de dare în intreprindere. Cu toate acestea, eŭ cred că s'ar putea combina *impresa* cu subvenționarea, impunênd antreprenoruluĭ condițiunĭ carĭ ar înlesni formarea uneĭ trupe de operă română. Pentru moment însă, fără subvenție, opera dată în intreprindere nu poate fi de cât incomplectă și vremelnică. Maĭ întâĭ, nu se poate compune o trupă bună pentru o stagiune de două lunĭ, căcĭ *impreza* este silită a reprezenta opere numaĭ cu treĭ, patru, ba chiar cu două repetițiunĭ. In asemenea condițiunĭ nu se poate cere de cât reprezentațiunĭ relativ bune și este de mirat cum s'a putut da opere ca *Gioconda* și ca *Ughenoțiĭ* într'un mod destul de satisfacător.

Repet însă ceia ce am zis la început: *In general reprezentațiunile aŭ isbutit.*

Despre *Gioconda* voiŭ vorbi puțin. După mine, *impresa* a comis o greșeală inaugurând stagiunea cu acestă operă, căcĭ nu putea să prezinte publiculuĭ pe doĭ din cântărețiĭ ceĭ maĭ bunĭ, *D-na Linda Sordelli* și *D Carlo Pizzorni*. Prima impresiune nu putea dar să fie atât de favorabilă cât a fost în urmă cu *Ughenoțiĭ*. Cu toate acestea, nu se poate zice că *Gioconda* a fost rĕŭ cântată. *D-nele Adela Pizzorni*, și *D-niĭ Sparapani*, și *Remo Ercolani* aŭ scăpat situațiunea.

D-na Pizzorni dispune de o voce de soprano destul de întinsă și bine timbrată pentru părțĭ dramatice. Maĭ ales în actul al patrulea din *Gioconda*, cântăreața care redevenise sigură de mijloacele sale, a fost foarte bine și a cules aplauze meritate.

D-șoara Fabbri este o bună *mezzo-soprano*. Imĭ pare însă că dînsa esagerează emisiunea voceĭ și caută prea mult efectul dramatic. O aștept în alte rolurĭ, spre a mĕ pronunța definitiv.

D-nul Remo Ercolani este un escelent *basso profundo*, cu o voce puternică. Singurul defect ce'l are este că tremolează prea mult, din cauza sforțăreĭ în emisiunea tonuluĭ.

Ce să maĭ zic de baritonul *Sparapani*. El este pentru mine o vechie cunoștință; l'am aplaudat acum 8 anĭ și l'am regăsit precum era, adică, un admirabil cântăreț.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

ELY MONTCLÉRE

(3)

Buchetul Ucigaș

PARTEA I-a

Măritișul Cristineĭ

III

Inbrăcată cu o amazonă neagră, cu o [illegible]ărioară de pîslă rotundă, pusă la o [illegible] peste pĕru'ĭ castaniŭ creț de felul [illegible] făcută, foarte grațioasă, astfel [illegible]nișoara de Montalais, o copilă [illegible]toare care era să împlinească șapte-sprezece anĭ, plinĭ de fericire, de bucurie și de speranță.

— [illegible], mistress! zise ea întinzênd [illegible] obrazul, pe care Engleza îl [illegible] după o mică mișcare de codire.

Vezĭ cât sînt de veselă, ca un pițigoĭ, și sănătoasă [illegible]!

Dar d-ta [illegible]

— Prea bi[illegible] mulțumesc, scumpă copilă. Pleci fă[illegible] pe tatăl d-tale?

— Ba nu!... Aștept pe Filip! Ș'apoĭ. leneșul ăla totdauna [illegible]!

Cristina zîmbi ușor.

— E adevĕrat.... el nu are aceleașĭ cuvinte ca d-ta ca să se grăbească.... Când iese înaintea viitoruluĭ bărbat.....

Madelena se roși.

— Șit, mistress, ar putea să te audă Filip și ar rîde de mine.

— Mĕ iartă, zise Christina; mi se păruse c'am înțeles că s'a hotărît căsătoria d-tale cu Paul de Saint-Yves prietinul d-luĭ Filip.

— S'a vorbit despre asta... negreșit... însă nu poate fi vorba de măritiș până anul viitor.

Sînt încă prea tînĕră, zise fata învîrtindu'se într'un picior.

Filip intră.

Fratele Madeleni putea să fie de 25 de anĭ.

Era un flăcău nalt frumos, cu fruntea inteligentă, cu privirea franșe, cu înfățișarea nu se poate maĭ simpatică.

Pĕru'ĭ era castaniŭ ca și al soreĭ sale, și'l purta scurt de tot, descoperind bine obrazu'ĭ energic.

Sărută foarte cu drag pe Madelena când îĭ sări de gât.

Peurmă, zărind pe dama de companie o salută cu un gest și cu o înclinare din cap.

Era politicos, cu o nuanță de rĕceală bine acentuată.

— Vreĭ să viĭ, Mad, caiĭ sînt înșeuațĭ, breakul așteaptă.

— Aș vrea să'ĭ zic tati bună zioa!

Filip se uită la ceas.

— Nu putem aștepta maĭ mult de cincĭ minute, fiindcă altfel am sosi în urma sosireĭ trenuluĭ, și nu invită nimenĭ pe oamenĭ ca să'ĭ lase așa într'o gară ...

Ah iată tata!

— Bună ziua, copiĭ! mĕ așteptațĭ? zise contele.

— Și încă cu multă nerăbdare, zise Madelena. Insfîrșit bine că aĭ venit. Sărută-ne iute, tată dragă, și să ne vedem.

Madalena se'întoarse în pragul ușĭ și zise:

—Maĭcuseamă, mistress, să nu uițĭ să'ĭ spuĭ leneșĭ de Tereza, când o veĭ vedea, că sunt supărată pe dînsa fiindcă n'a voit să vie cu noĭ acum de dimineață supt pretextul că nu călărește și că i-ar fi urît singură în break.!...:

Dacă se poate una ca asta!

Am să'ĭ plătesc eŭ!

Și vesela copilă se repezi pe peron unde o aștepta fratele sĕŭ.

Puse piciorușul în palmele luĭ Filip și sărĭ pe șa.

Breakul porni în urma luĭ Filip și'a Madeleni carĭ rîdeaŭ ca niște nebunĭ și fugeaŭ în galop pe șoseaua plină de praf.

Singur acum în hall cu Engleza, contele Enric de Montalais luase mâna mistressi Howard și o săruta mereŭ.

— Bună ziua, Christino, zise el pe urmă cu o privire dulce pe care ea păru că nu o bagă în seamă.

Eștĭ cam galbenă azĭ. Nu cumva n'aĭ dormit bine?

Engleza îșĭ retrase mâna și respunse cu un ton aproape ceremonios care nu se potrivea cu limbagiul conteluĭ:

— Am avut puțină durere de cap, domnule conte, și n'am putut să dorm astă noapte; însă acum de dimineață îmĭ e bine, numaĭ sînt cam obosită.

— Vreĭ să nu maĭ citeștĭ ziarele și să ne plimbăm maĭ bine prin parc?

Ți-ar face bine.

— Mulțumesc, voiŭ citĭ ca de obiceĭ, afară numaĭ dacă nu voeștĭ d-ta, domnule; nu sînt așa de obosită ca să'mĭ facă rĕŭ dacă aș citi.

Luă ziarele, le puse pe masă la îndemână, și începu să citească.

Contele sta în fața eĭ și o privea cu pasiune.

IV

Pe la 11 ore se'ntoarseră tineriĭ.

Veneaŭ cu prietenul luĭ Filip, logodnicul quasi-oficial al Madeleni, Paul de Saint-Yves, un camarad de școală.

Paul, care rĕmăsese orfan de timpuriŭ și care avea o avere foarte mare, nu se simția creat pentru viața trîndavă a tinerilor bogațĭ Parisianĭ.

Apoĭ, nicĭ afacerile nu'l atrăgeaŭ.

In astfel de disposițiĭ de spirit fiind. Paul se gîndi să se'nsoare, pentru ca să găsească maĭ iute aceea ce 'ĭ lipsea de la moartea a-lor sĕĭ: o familie și un cămin al luĭ.

Madelena și Paul se tachinaseră și se certaseră încă din copilărie, din vremea când Filip aducea în timpul vacanțelor pe Paul.

Insă copila se transformase azĭ într'o fată încântătoare.

Ca să se'namoreze de dînsa fu găsit lucru foarte firesc de Paul și Filip îl făcu să înțeleagă lucrul acesta dupe ce se convinse că Madelena n'o să pretindă să fie mult rugată și ar fi chiar prea fericită ca să fie nevasta prietenuluĭ sĕŭ cel maĭ bun.

Căsătoria proectată plăcuse conteluĭ și conteseĭ de Montalais.

Puseră numaĭ o condiție, ca Paul să aștepte încă un an orĭ doĭ până îĭ va venĭ Madeleni puțină minte.

Din momentul acesta începură tot felul de planurĭ.

(Va urma)

Baletul c destul de bun pentru mijloacele de cari dispune *impresa*. El s'a făcut datoria și a fost gustat de public.

In ce privește pe D. *Pellegrino*, el îmi pare a fi un tenor debutant care poate avea viitor, dar până acum nu este sigur nici de vocea nici de jocul sĕŭ. Ar fi bine ca impresariul să se gândească de cu timp la înlocuirea sa.

Trec acum la reprezentația *Ughenoților*.

Cred de prisos să mai vorbesc de valoarea acestui cap de operă a muzicei dramatice moderne. De la 1836 până astă-zi *Ugnenottii*, aŭ cucerit toate scenele lumei. Ei sunt cu drept cuvînt priviți ca lucrarea de căpetenie a lui Meyerbeer.

O trupă care poate da *Ugenottii* într'un mod demn, poate fi considerată ca bună. De aceea am așteptat această reprezentațiune pentru a mĕ pronunța în privința operei de estimp. Pot zice fără teamă de a fi contrazis că, prin modul cum ne-a dat *Ugenottii*, trupa D-lui Serghiadi a asigurat succesul stagiunei.

D-na Pizzorni a cântat partea Valentinei cu o siguranță care o pune în rîndul cântăreților *di primo cartelo*. In ambele scene principale, în duetul cu *Marcel* și în acela cu *Raoul*, artista a fost escelentă, ca intonațiune justă, ca colorit, ca espresiune dramatică; mai mult încă; dênsa s'a arătat ca o actriță de mare valoare, prin jocul ei dramatic și bine nuanțat.

D-nul Pizzorni a detaliat cu măestrie romanța din primul act și a știut să'și păstreze puterile pentru sextetul duelului și pentru vestita scenă din actul al patrulea în care a fost superb. Frumoasa sa voce care une-ori păcătuește prin emisiune nazală, a perdut acest cusur în părțile dramatice și s'a desvoltat puternic în duetul final cu soția sa. Ambii artiști aŭ fost aplaudați și rechemați de publicul entusiasmat.

Dar punctul culminant al serei a fost debutul *D-nei Linda B. Sardelli* în rolul *Margaretei de Valois*. Această cântăreață ni s'a arătat ca o prima-donă legeră de prima clasă.

Ea posedă toate calitățile cerute. O voce de o puritate cristalină până la notele cele mai înalte, o școală admirabilă, o agilitate uimitoare cu care încântă jucându-se toate greutățile coloraturilor, ca trilul, cadenzele, note aruncate, în fine, tot arsenalul cântecului ușor.

D-na Sardelli este pentru impresariŭ o adevĕrată *mascotă*, pentru public, un deliciu muzical.

In *Ughenoții* am avut prilejul de a aprecia și pe *D-ra Zavner* care în *Gioconda* își ascunsese tinerețele sub masca unei bătrâne oarbe. Ea ne a reprezentat de astă dată un pagiŭ gentil ca exterior și conștiincios ca cântec.

D-nul *Ercolani* juca pe *Marcel*. A fost bine, mai ales în cântecul rezboinic din primul act, dar ar putea fi încă mai bine, dacă ar voi să fie mai sobru ca cântec și ca joc.

Sparapani ne a dat pe nobilul *Nevers* ca un artist de frunte care îngrijește tot atât de bine rolurile mici cât și cele mari.

Corurile mai bune de cât ori când.

Orchestra cam slabă, în ce privește numĕrul viorelor și unele greșuri la instrumentele de vînt; în general însă, bine condusă de maestrul *Spetrino*.

Arutnev.

INFORMAȚIUNI

In urma splendidei întruniri de eri, D. C. Disescu, care se afla în sală, a venit să felicite călduros pe oratori și a remis D-lui Vintilă Rosetti, care ni-i dădu nouă, 40 de lei pentru complectarea celor 300, plata salei Dacia.

D. V. G. Morțun oferi de asemenea 22 de lei, cât s'a cheltuit cu afișele; iar un mare numĕr de cetățeni, crezênd că mai trebue bani, aŭ voit să subscrie.

Azi am mai primit 1 leŭ de la D. Caton Teodorian.

Noi, mulțumind din suflet celor cari, cu banul saŭ cu prezența, ne-aŭ urmat în mișcarea umană și dreaptă ce am întreprins, suntem mândri și fericiți de rezultatul obținut și declarăm, că nu vom dezarma, până când dreptatea nu va fi îndeplinită.

De oare-ce avem mai mulți bani de cât ne trebue, vom consulta pe colegii noștri, și vom decide împreună destinația lor.

—✱—

Astăzi, medicii primari ai spitalelor Eforiei vor prezinta memoriul lor D-lui Lascar Catargiu, ministru de interne.

—✱—

In consiliul de miniștri care s'a ținut Sâmbătă s'a vorbit și de intrarea în minister a D-lui Pache Protopopescu; s'a decis însă să se aștepte întoarcerea Regelui în țară.

—✱—

Reg. 3, 4 și 10 de călărași aŭ plecat în marș militar; se vor întâlni la Grădiștea unde vor face manevre mici.

—✱—

La 9 Octombre, brigada 6 de infanterie, împreună cu două baterii din reg. 6 artilerie, sub comanda D-lui colonel Candiano, va face manevre la Chiajna. In aceiași zi brigada 8 de infanterie, împreună cu 2 baterii din reg. 2 artilerie, va face manevre la Jilava.

—✱—

O justă observațiune ne permitem a face D-lui ministru al școalelor.

La toate ministerele precum și mai la toate autoritățile orele de cancelarie sunt de la 11—5, pe când la ministerul cultelor am rĕmas surprins vĕḑênd orele de la 8½—12 a. m. și de la 3—6 p. m. Se știe că printr'un jurnal al Consiliului de miniștri orele de cancelarie ale tuturor ministerelor s'aŭ stabilit să fie de la 11—5. Cum se face dar că D-l Poni nu respectă jurnalul încheiat de predecesorii D-sale?

Și apoi e ceva forte nepotrivit ca unii din funcționari cari șed la extremitățile orașului să facă câte patru curse pe zi de câte 40—50 minute; osebit că o mare parte din funcționari sunt și studenți și cursurile facultăților aŭ început deja.

Rugăm pe actualul ministru să nu calce pe urmele ghimposului Ghedem care singur a fost în stare să stabilească un așa orariŭ.

—✱—

Tênĕrul nostru compatriot, Dr. L. Ergas, fiul cunoscutului bancher Abr. Ergas din Ploesci, fiind admis la libera practică a medicinei în capitala Austriei, s'a stabilit în Viena, I, Nibelungengasse, 13.

Felicitările noastre.

—✱—

De cât-va timp s'a luat obiceiul să se trimeată de către poliție la toate ziarele știrile cari se întâmplă în capitală mai ales în timpul nopței.

Ei bine, acest lucru a ajuns un adevĕrat caraghioslîc.

Sunt o mulțime de fapte cari interesează publicul, dar pe cari nu le spune poliția; pe când că: s'a găsit două gâște saŭ un cal, saŭ o batistă, nu lipsesc nici o dată dupe fițuica pe care ne-o trimete zilnic poliția în achimbul ziarului.

STIRI TELEGRAFICE

PRAGA, 6 Octombre. — Exposiția provincială s'a închis azi în mijlocul unor ovațiuni entusiaste pentru Impĕrat și pentru dinastie.

LONDRA, 6 Octombre. — D-nu Balfour a fost numit primul lord al tesaurului și leader al Camerei deputaților.

BELGRAD, 6 Octombre. — *Oficialul* publică decretul de convocare a Skupștinei la 1 Noembre la Belgrad.

In ceea ce privește înlocuirea D-lui Petronievici, ministru la Petersburg, nu s'a decis nimic încă, de oare ce numirea D-lui Taușanovici a devenit îndoioasă în urma boalei acestuia.

CETTINGE, 6 Octombre. — O circulară a Porții adresată autorităților din Albania, ordonă de a lua armele de sistem noŭ și de a nu lăsa populației de cât vechile puști.

ROMA, 6 Octombre. — D-nu de Giers va pleca Marțea viitoare de la Pallanza la Wiesbaden, unde va sta mai multe sĕptămâni ca să facă băi.

PARIS, 6 Octombre. — *Temps* declară, în urma unor informațiuni autorisate, că călătoria D-lui de Giers nu are nici un caracter politic; ministrul rus avea de mult timp de gând de a petrece un concediŭ în Italia. Intrevederile cu Regele și D-nu di Rudini aŭ fost curate acte de curtenie; întrevederea cu D-nu di Rudini a fost foarte scurtă.

Lista de subscripție

Pentru acoperirea sumei necesare spre a plăti localul în care se va ține întrunirea convocată de ziarele *Românul*, *Lupta* și *Adevĕrul* împreună cu *Clubul Muncitorilor*:

Suma din urmă	**279,00**
D. C. Disescu, prin *Românul*	**40, —**
D. V. G. Morțun	**22, —**
C. Caton Teodorian . . .	**1**
Total general . . .	**342,00**

ALPHONSE ALLAIS

Spînzuratul îndatoritor

Cât putea să se ducă cu gândul îndĕrăt, de loc nu 'și aducea aminte să fi avut și el vre-o dată parte de ceva. Tot-d'a-una a fost om fără de noroc. Și cu toate acestea, lucru ciudat, cu tot șirul nesfîrșit de necazuri prin care trecuse, n'avea nici mutră de ură saŭ gelosie pe cineva.

Iubea pe aproapele sĕŭ și se plângea din toată inima de traiul trist la care era închinat.

Intr'o bună dimineață, ori mai bine într'una foarte rea, s'a săturat de viață.

Liniștit, fără frase, fără să lase ceva scris, fără atitudine de melodramă, se hotărî să moară. Nu doară ca să se ucidă voia să moară, ci ca să sfârșească odată cu viața, pentru că ajunsese să gîndească cum că traiul fără bucurii și plăceri nu mai este de nici un folos.

Se gîndi la deosebitele chipuri de a pune capăt zilelor. Toate 'i trecură pe dinainte lugubre și indiferente.

Să se înece, să se împusce, să se spînzure....

Se opri la modul acesta din urmă.

Apoi, când era să moară i s'a făcut o milă foarte mare de cei ce rĕmâneaŭ să trăiască în urma lui..

I s'a făcut milă mare de ei și 'i-a venit o dorință și mai mare să le vie în ajutor, să 'i îndatoreze cu ceva. 'Și-a adus aminte că fringhia spînzuratului aduce noroc celui ce o are în casă.

Atunci, o luă peste câmp, ajunse în niște țarine de rapiță, împrejmuite cu plopi înalți.

In pleopuișcel mai înalt, alese craca cea mai de sus.

Cu ușurința pisicei selbatice, nenorocitul se urcă sus, legă o fringhie foarte lungă și se spînzură.

Picioarele mai că 'i daŭ de pămînt.

Și a doua zi de dimineață, cind 'l desgățară în fața primarului, lumea adunată și-a împărțit ștreangul, a luat fie care câte un crîmpeiŭ, care le-a fost isvor ne secat de fericiri durabile.

X.

Fapte și întâmplări

Viață lungă. — Miercurea trecută a murit în Bîrlad Diacu Marin, bulgar de origină, în vîrstă de 126 ani.

Toată viața s'a ocupat cu munca câmpului și tot-d'auna a fost de o vigoare neobicinuită.

Ucis de cerb.—Inginerul Strasberger din Viena a fost atacat de un cerb în parcul castelului din Ursulaberg și rănit greŭ.

Din această pricină inginerul a murit.

Proces monstru. — Inaintea tribunalului din Roma s'aŭ început desbaterile unui proces politic monstru.

Sunt peste șaizeci de acuzați și peste trei sute de martori. Desbaterile vor ține cel puțin o lună.

Acuzații sunt implicați în ultimile turburări iscate în capitala Italiei.

Nebunii Parisului. — Nebunii întreținuți de departamentul Senei (Franța) sînt îngrijiți în patru aziluri. Numĕrul lor anul trecut era de 11,000. Dar aceste patru aziluri nu'i mai încape și acum s'a hotărît crearea încă a unui al cincilea. Și pentru că nici aceste cinci nu vor ajunge să'i încapă pe toți, administrația lor a hotărît să nu mai interneze pe nebunii pacinici și nepericuloși.

ULTIME INFORMAȚII

Directorul nostru, D. Al. V. Beldimanŭ, conform angajamentului ce și-a luat la întrunirea de ieri, a cerut azi audiență ministrului justiției.

Vom comunica cititorilor noștri, data ce va fixa ministrul pentru primirea D-lui Beldimanŭ.

—✱—

D. inginer Moulan, depuindu-și studiul sĕŭ făcut pentru alimentarea orașului cu apă, propune să se cheltuiască 15 milioane și ast-fel capitala va avea apă din munți.

—✱—

Concertul dat de D-ra de Brennerberg și D. T. Mureșianu în sala Ateneului a fost un mare și meritat succes.

D-ra de Brennerberg ni s'a înfățoșat ca o violonistă de primul rang, lucru de mirat la o D-ră de opt-spre-zece ani. Ea a arătat toate calitățile ce constitue o virtuoză eminentă.

Un arcuș puternic și tot odată dulce, o intonațiune de o puritate absolută, o frazare muzicală aleasă, o tehnică perfectă, în fine toate elementele din care se compune dificila artă a violonistului.

Urmând pe această cale, sunt sigur că d-șoara de Brennerberg va deveni celebritată europeană.

D. T. Mureșianu are sorți de a deveni un bun bariton; D-sa are o voce mlădioasă și bine timbrată, cântă corect și cu gust; până acum însă are nevoie de studiŭ și de muncă, înainte de a putea să capete putere îndestulătoare pentru a aborda scena.

—✱—

Citim în *Lupta*:

Incă o ispravă a justiției militare despre care s'a pomenit în întrunirea de ieri și asupra căreia am primit amănunte noui:

Este cunoscut cazul ofițerului de administrație Petrescu care a ultragiat în modul cel mai revoltător pe un preot din Pitești. Acest ofițer a luat câți-va soldați cărora le-a ordonat sâ bată pe preot, să-i rază barba cu o sabie și în urmă să comită asupră'i cel mai înfiorător atentat.

Tribunalul militar din Bucureștī, în fața zgomotului făcut prin ziare, a fost nevoit să osândească pe ofițer la doi ani închisoare, în același timp însă a osândit la câte-va luni și pe nevinovații soldați, victime al neroadei discipline.

Dar ofițerul a făcut recurs, sentința sa a fost casată, iar tribunalul militar din Craiova *'i-a redus pedeapsa la* **cinci** *luni, pentru ca demnul individ să nu'și peardă gradul.*

Pedeapsa soldaților a fost menținută, însă, așa că **ofițerul, autorul infamiei, s'a ales cu o pedeapsă mai mică saŭ cu o pedeapsă egală cu a soldaților.**

Iar ca culme a culmelor și ca o dovadă strălucită despre dreptatea și despre moralitatea ce domnesc în oștire, ofițerul Petrescu **a fost pus pe tabloul de avansare!!**

Ce sângeroasă bătaie de joc!

—✱—

Operațiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 5 Oct. 1891.

Grâŭ de 52¾ libre 11.80, grâŭ de 56 jum. libre 12.75, grâŭ de 59¼ libre 14.75; orzoaică de 48¾ libre 8.45; orz de 42 jum. libre 6.70; porumb noŭ de 59¾ libre 9.10, por. noŭ de 59 libre 8.75, porumb noŭ de 59 jum. libr 9.10, por. noŭ de 60 jum. 9.10, porumb de 59 jum. 10.20; ovĕz % k. 10.65; secară de 53 jum. libre 14; orzoaică de 49 jum. lib. 8.40.

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ 23400 hect. Secară 5200 hect, Orz 6400 hect. Pe uscat: Grâŭ 14.800 hect. Secară 300 hect. Orz 3.800 hectolitri.

Cerealele în depozit pe apă: Grâŭ 240,100 hect. Secară 9000 hectol, Porumb 34.750 hect. Orz 39.000 hect. Pe uscat: Grâŭ 298.100 hctl. Secară 3800 hect. Porumb 75.100 hect. Orz 76.250 hect. Meiŭ 6000 hect. Rapiță sĕlbatică 14.000 hectolitri.

—✱—

Astă-zi trebuia să se judece de către tribunalul comercial, procesul între primăria Capitalei și societatea de construcții; procesul s'a amânat pentru 30 Noembrie.

—✱—

A doua și ultima alergare de cai a fost ieri.

Premiul **Herestrăŭ** a fost luat de *Matelotte*.

Pariatorii aŭ câștigat pentru 5 lei 13.

Premiul **Ministerului Domeniilor** *Saint-Cyrien* a luat premiul de 2,000 lei, *Monarque* 300 lei și *My-Lord* 200 lei.

La pariuri s'a plătit 6 lei pentru 5 lei.

Premiul **de Toamnă.**

Myosotis a eșit întâi iar *Polenta* a doilea.

La pariuri pentru 5 lei s'a plătit 9 lei

Premiul **Handicap.**

Gizela a luat premiul I.

La pariuri pentru 5 lei s'a plătit 11.

Premiul **Mogoșoaia** alergare cu obstacole.

Din trei concurenți *P. M.* a derobat la jumĕtatea drumului, *Vertu* de asemenea a derobat, rĕmâind numai *Villeroy* care a luat 2,500 lei.

Pentru 5 lei s'a plătit 13 la pariuri.

Premiul **Subscriitorilor.**

Electra a eșit învingătoare luând cei 3000 lei.

Pentru 5 lei s'a plătit la pariuri 8 lei.

—✱—

Se vorbește că îndată după venirea Regelui în țară, D. Exarcu, ministru de externe, va trece ministru la Roma, în locul D-lui Enăchiță Văcărescu, rechemat din postul sĕŭ.

ULTIME TELEGRAME

LONDRA, 16 Septembre. — Se anunță din Tien-Tain *Agenției Reuter* că la Peking s'aŭ primit niște știri neliniștitoare în privința procedeurilor expedițiunei rusești în Panior și că ministrul chinez la St.-Petersburg a fost însărcinat să ceară guvernului rusesc deslușiri în privința prezenței trupelor rusești în apele chinezești.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREȘTI :

Bucureștĭ Iașĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Pașcanĭ 9,04 s., sosește în Iașĭ 11,20 s. — **Accelerat,** pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3,26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcenĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

Bucureștĭ-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ la 7,50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

Bucureștĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteștĭ 9,38 seara, din Costeștĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiașĭ 1,40 dim.. din Turnu-Severin 3,40 dim., sosește în Vêrciorova 4,02 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleștĭ 11,04 dim., din Piteștĭ 11,37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4.11 p. m., din Filieșĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, sosește în Vêrciorova 8,30 s. — **Fulgerul** pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Pitești 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiașĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, sosește în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureștĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleștĭ 5.24 seara, din Piteștĭ 5,50 seara, din Costeștĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 sosește la Craiova 10,05 s.

Bucureștĭ-Piteștĭ, direct persoane — Pleacă din Bucureștĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10,44 d.

Bucureștĭ-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9,40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5,59 p. m., sosește Galațĭ 6,35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ. — Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3,49 p.m. din Focșanĭ 7,48 seara, din Mărășeștĭ 8.30 seara, sosește Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureștĭ-Predeal, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, sosește Predeal 9,25 seara.

Accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 7,40 d., din Ploeștĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., sosește Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8,50 d., din Ploeștĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., sosește Predeal 1,56 p. m.

Bucureștĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureștĭ-Călărașĭ, Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI :

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.